

KUYRUKLU YILDIZ ALTINDA BİR İZDİVAÇ

Hüseyin Rahmi Gürpınar

Öykü Romanın ana karakteri olan, alafranga İrfan Galip'e göre evlilik, uyulması gereken şart gibi bir nevi bir âdeti yerine getirmek için yapılan bir eylemdir. Dolayısıyla bir gün yolda gördüğü peçeli bir kıza ilanı aşk eder lakin istemediği bir tepki aldığı için tüm kadınlardan soğur, nefret eder. Hayatına kadınlardan öç almaya adar bu nedenle de çeşitli yerlere makaleler yayınlar. Takipçi kitlesinden "kadın doğduğuna üzgün bir zavallı" isimli bir mektup alır ve mektuplaşmaya başlarlar. Asıl adı Feriha olan uyanık kız, zekâsı ile İrfan Galip'i âşık eder. Zaman geçtikçe İrfan, 5 Mayıs 1910 tarihinde Halley kuyruklu yıldızının dünyaya çarpacağı ve kıyametin kopacağı söylentisi dolayısıyla bu kadınla o gün evlenmek ister. Kadın o güne dek yüzünü görmemesi şartıyla kabul eder. Asıl amacı İrfan'dan intikam almak olan Feriha'nın kocasını tanıdıkça fikirleri değişir ve ne kadar isabetli bir karar verdiğini anlar, her ikisi de sonunda mutlu olur.

Tema

Yanlış Batılılaşma Batı eğitimin ve yaşam tarzının toplumun aksaklıklarını gidereceği inancıyla yapılan yanlışlıkları göstermeyi hedefleyen eserde, Batılılaşmanın yanlış anlaşıldığı yönler İrfan üzerinden gösterilerek Kuyruklu Yıldız hikayesi ile de halkın her batıl inanışa bağlanmaması gerektiği vurgulanır.

Kişiler

İrfan Galip Zengin bir ailenin oğlu olan İrfan, Batı eğitimi almış, alafranga yaşayan, çevresindekileri cahil bularak eğitmek isteyen tuhaf biridir. İrfan Galip, başına buyruk, özgür davranışlarıyla 22 yaşında olduğunun belli eder. Kendisi konuşkan ve toplum önünde kendini ifade edebiliyor olmasına rağmen de kadınlar konusunda biraz çekingenlik gösterir. Fakat sonunda Feriha'ya âşık olur ve yüzünü görmeden onunla evlenir.

Feriha İrfan'ın konferanslarındaki kadınlar hakkında söylediklerine onu pişman etmek için gizli gizli kendisine mektup yazarak zekası ve bilgisi ile kendisine kayran bırakan "kadın doğduğuna üzgün bir zavallı" lakaplı kişidir.

İrfan Galip (Duygusal)

Karakter Oldukça tuhaf bir karakter sergileyen İrfan Galip, başına buyruk, özgür davranışlarıyla 22 yaşında olduğunun belli eder. Alafranga olmasına ve alafranga bir yaşamı savunmasına rağmen geleneksel bir âşık olma modeli tercih eder. Kendisi konuşkan ve toplum önünde kendini ifade edebiliyor olmasına rağmen de kadınlar konusunda biraz çekingenlik gösterir. Duygusal yönünü geliştiren çekinikliği tanımadığı kız ile kurduğu gönül bağında romantik olması yönü ile dikkat çeker. Genel olarak kendini beğenmiş bir karakter olan İrfan, sürekli bir şeylerden şikâyet etmekten de geri durmaz.

Aktiviteler İrfan bilgi ve eğitimine göre davranmak gerektiğine inanan bir tip olduğu için sürekli yazı yazar, okur veya yayınlar. İnsanlara konferans sunar. İyi bir mektup yazarı olarak hayranları ile mektuplaşır. Fransızca ve felsefeye ilgisi vardır.

Kişiler Ev halkı ve esnaf olarak bilinen genel halk kitlesi; komşuları Emeti Hanım, Mebrure ile olan diyalogu daha çok onları kuyruklu yıldızın çarpacağına inandırma yönünde, Feriha Davut ile olan yaklaşması ise duygusal yönde olmuştur. Onunla pek çok konuda yazışarak, yakından tanımaya çalışır. Annesi İrfan'a her dediğini yapmak yönünde geri planda kalan bir tutumla yaklaşır.

ÖRNEK ANILAR

Alafranga İrfan Galip tahsilli bir genç olarak kendini diğer insanlardan çok ayrı bir yere koyar ve insanları cahil bularak, eğitilmesi gerektiğine inanır: "Böyle ümitsizce düşünüyor, sonra çevresine karşı derin bir tiksilmeye kapılarak her şeyi, her şeyi insafsızca tenkide girişiyor, milli hal ve adetlerimizden hiç birini beğenmiyor, hepsini değiştirmek gerektiğine inanıyordu."

Çekingen İrfan, kadınlarla kolay ilişki kuramayan, çekingen, saf bir gençtir. Zira kendisi ilk peçeli bir kadının peşinden gidip zar zor tanışma arzusunu dile getirdiğinde dahi terslenir: “Zavallının aşktan yana talihi yoktu. Şimdiye kadar gerçek kılığında beliren bir sevgiliden yüzü gülmemişti.”

Özgür Annesiyle yaşayan İrfan her istediğini yapmakta özgür bırakılır. Sırf eğlence olsun diye evde organize ettiği konferansa tüm mahalle halkı katılır. Biricik oğlunun mutlu olması için bütün bunları hoşgörüyü karşılayan annesi oğlunu her konuda fikri hür bırakır: “-Oğlum, İrfan, konferans verdiğin gün burası sanki bir düğün evine döndü. Ortalık kirlendi ama zararı yok. Sen eğlendin ya yavrum. Bana o lazım. Hizmetçiler varsınlar temizlesinler.”

İsrarcı İrfan, karakter olarak olayın üstüne gitmeyi sever ve pes etmez dolayısıyla annesi, oğlunun kesin kararı ve ısrarlı tavrı karşısında direnç gösteremez: “Ailece birçok dırıltılar, dedikodular, patırtılar, hay ve huylar, ağlamalar, sızlanmalardan sonra İrfan’ın gösterdiği ısrara, ayak diremeye, inada karşı koymak kabil olmadı. Nihayet Feriha ile evlenmelerine karar verildi”

Şikayetçi Batı eğitimi almış olan İrfan insanlarda veya yaşayıpta fark ettiği bozuklukları giderememekte ve onları değiştiremediği için sürekli şikayet eder: “Yabancı kitaplardan elde ettiği yeni fikirleri, İstanbul’daki yaşayışına uydurmakta pek güçlük çekiyor ve felsefenin, fiziğin, ilim ve bilginin temelini şikâyet zannediyordu. Hiçbir şeyden memnun değildi. Memleketinden, milliyetinden, ailesinden, hemen her şeyden şikâyetçiydi. Ev halkının, mahalle ahalisinin, kısaca hükümet merkezinde yaşayanların bilgisizliklerinden pek bezmişti.”

Kendini Beğenmiş Felsefi açıdan kendini sürekli düşünmeye sevk eden ve düşündüklerini de sorgulayan İrfan, kişiliğini kendini beğenmiş ve çoğu zaman insanları küçümseyen bir tavırla sergiler: “İrfan şöhret hırsıyla yanıyor, kavruluyordu. Kendini herkese tanıtmak, bu ne kadar elde edilmesi güç bir işti! Acaba bu memleket İrfan’daki zekâ cevherini takdir edebilecek bir anlayış çizgisine kadar hiçbir zaman yükselmeyecek miydi?”

Kinci Kendini reddeden bir kadından sonra tüm kadınlardan nefret eden, onları silen İrfan son derece kinci bir karaktere sahiptir. “İrfan bu sessiz hakaret karşısında öldü, bitti, eridi. O günden sonra kadınlara düşman oldu.”

Romantik Feriha’dan gelen mektuplara büyük özenle okuyan, yanıtlayan İrfan her okuduğu satırda daha fazla aşk hissederek, sürekli hayaller kurarak mutlu olur: “İrfan gibi romanesk tabiatlı bir genç için bu ne büyük mutluluktur. Gönlünün bu kadar hızla tutuşmaya elverişli olduğunu bilmiyordu.”